

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Правове регулювання, безпека та страхування в туризмі і готельно-ресторанному сервісі

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробник: Скутар Тетяна Дмитрівна, доцент кафедри географії та менеджменту

туризму, к.геогр.н. ; Андрусяк Наталія Степанівна, доцент кафедри географії та

менеджменту туризму, кандидат біологічних наук

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача Скутар Тетяна Дмитрівна –

[http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel&data\[6678\]\[caf_pers_id\]=2076&commands\[6678\]=item](http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel&data[6678][caf_pers_id]=2076&commands[6678]=item)

Андрусяк Наталія Степанівна –

[http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel&data\[6678\]\[caf_pers_id\]=2075&commands\[6678\]=item](http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel&data[6678][caf_pers_id]=2075&commands[6678]=item)

Контактний тел. Скутар Тетяна Дмитрівна – +38(050) 1054371

Андрусяк Наталія Степанівна – +38(050) 6714455

E-mail: t.skutar@chnu.edu.ua ; n.andrusyak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=7359>

Консультації за графіком консультацій викладачів на сайті:

<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>

1. Мета навчальної дисципліни – сформувати у майбутнього фахівця у сфері туризму глибокі знання про нормативно-правове забезпечення діяльності підприємств туристичної індустрії в Україні та здатність організувати процес обслуговування споживачів на основі дотримання стандартів якості і норм безпеки.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує вивчення таких навчальних дисциплін: „Туроперейтинг”, „Організація транспортних послуг і туристичний супровід”, „Організація ресторанної справи”, „Організація готельної справи”.

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- СК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.
- СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.
- СК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
- ПРН9. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.
- ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.
- ПРН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
- ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
- ПРН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
- ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
- ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Навчальна дисципліна												
<i>Правове регулювання, безпека та страхування в туризмі та готельно-ресторанному сервісі</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	5	150	2	30	30	-	-	90	-	іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Правове регулювання в туризмі та готельно-ресторанному сервісі					
Тема 1. Вступ до курсу „Правове регулювання, безпека та страхування в туризмі і готельно-ресторанному сервісі”	1	1	-	-	-	-
Тема 2. Державно-правове регулювання діяльності в туризмі та готельно-ресторанному сервісі	14	2	4	-	-	8
Тема 3. Створення та реєстрація підприємств туристичної індустрії	13	2	3	-	-	8
Тема 4. Ліцензування в туризмі та готельно-ресторанному сервісі	14	2	4	-	-	8
Тема 5. Стандартизація та сертифікація в туризмі і готельно-ресторанному сервісі	10	2	-	-	-	8
Тема 6. Договірні відносини в туризмі та готельно-ресторанному сервісі	16	4	4	-	-	8
Модуль контроль	7	2	-	-	-	5
Разом Модуль 1	75	15	15			45
	Змістовий модуль 2. Безпека та страхування в туризмі та готельно-ресторанному сервісі					
Тема 7. Поняття та загальна характеристика безпеки туризму в Україні	9	2	2	-	-	5
Тема 8. Особиста безпека туристів	9	2	2	-	-	5
Тема 9. Особливості безпеки міжнародного туризму у країнах Європи	18	4	4	-	-	10
Тема 10. Поняття та загальна характеристика страхування у міжнародному туризмі	9	2	2	-	-	5

Тема 11. Страхові ризики та їх оцінка	9	2	2	-	-	5
Тема 12. Особисте страхування туристів	14	2	2	-	-	10
Модуль контроль	7	1	1	-	-	5
Разом Модуль 2	75	15	15	-	-	45
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	-	-	<i>90</i>

3.3. Темі семінарських занять (не передбачено навчальним планом)

3.4. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Державна статистична звітність в туризмі та готельно-ресторанному сервісі	3	5
2	Ліцензування туроператорської діяльності	4	5
3	Відповідальність за порушення законодавства України про захист прав споживачів	4	5
4	Договірні відносини в туризмі та готельно-ресторанному сервісі	4	5
Разом Модуль 1		15	20
5	Правове регулювання безпеки в туризмі	3	5
6	Безпека туристів при авіап перевезеннях та автобусних перевезеннях	4	5
7	Страховий договір та його основні елементи	4	5
8	Особливості медичного страхування туристів та страхові випадки	4	5
Всього		30	40

3.5. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Закон України „Про туризм”	8
2	Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг	8
3	Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)	8
4	Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності	8
5	Закон України „Про захист прав споживачів”	8
6	Обов'язки туроператорів і турагентів щодо забезпечення особистої безпеки туристів при наданні послуг	8
7	Форми необхідних документів при укладенні договору страхування, виробництва страхових виплат.	8
8	Документи, необхідні для виплати страхових сум при нещасних випадках або хвороби	8
9	Страхування відповідальності туристичних організацій за невиконання контрактних або договірних умов	8
10	Обов'язкові види страхування від нещасних випадків	8
11	Страхування життя і його основні види	5
12	Підготовка до модульних контрольних робіт	5
	Всього	90

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- розповідь;
- лекція (проблемна лекція; лекція-візуалізація);
- пояснювально-ілюстративний метод навчання;
- проблемний виклад навчального матеріалу;
- метод порівняння;
- дослідна робота та метод проекту;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: іспит (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів, під час захистів практичних робіт.

Підсумкові тести та білети (іспит) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №4 від 28.03.2022 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти**:

– робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умов отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

8. Рекомендована література

Основна література

1. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності: навч.-метод. посібник. Львів : ПП Сорока Т.Б., 2014. 168 с. URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3376>
2. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 272 с.
3. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посіб. Укладачі : О.Д. Король, Т.Д. Скутар, Н.П. Аніпко, О.В. Руденко. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 232 с. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6351>
4. Страхування: теорія та практика: Навчально-методичний посібник / Внукова Н. М., Успенко В. І., Временко Л. В. Харків: Бурун Книга, 2004. 376 с.
5. Машина Н. І. Страхування для туристичних підприємств. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 368 с.
6. Машина Н. І. Міжнародне страхування: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.

Додаткова література

1. Брусільцева Г.М., Зима О.Г. Правове регулювання туристичної діяльності [Електронний ресурс]: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2019. 214 с.
2. Манойленко К.М. Нормативно-правове регулювання туризму в Україні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. №4. С.26-28.
3. Голод А. Фактори безпеки туризму в регіоні: сутність та структура. *European Journal of Economics and Management* Volume 2. Issue 1. -2016. https://eujem.cz/wp-content/uploads/2016/eujem_2016_2_1/05.pdf
4. Живко, З., Лелюк, Н., Родченко, С. (2021). Управління безпекою туристичної галузі в умовах пандемії covid-19. *Економіка та суспільство*, (31). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/736/708>
5. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01.07.2004 №1961 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>

Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua>